

Пастернак Ярослава Павлівна
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аналізу і оподаткування;*

Пересунько Софія Анатоліївна
*здобувачка вищої освіти,
Черкаський державний технологічний університет*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-334-0-12>

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

На сьогоднішній день роль облікової інформації в управлінні підприємством є вкрай актуальною, адже для ефективного функціонування будь-якої структури в умовах ринкової економіки потрібно, щоб її учасники, приймаючи рішення, мали правдиву й об'єктивну інформацію про майно, грошовий та фінансовий стан, результати роботи, а також особливості їх формування на своєму підприємстві. Також адміністрація на основі таких даних приймає важливі рішення, які вирішують подальшу долю підприємства.

Формування економічно ефективної облікової інформації залежить не лише від її кількості, але і якості. На рівень якості облікової інформації впливають фактори, які можна поділити на [1; 2]:

– зовнішні – національні, політичні, економічні, правові, соціальні, технічні;

– внутрішні – організація бухгалтерського обліку, компетентність облікових працівників, ефективність системи внутрішнього контролю, організація робочого місця працівників бухгалтерії, корпоративна культура підприємства.

– Потреба у формуванні якісної облікової інформації висуває до неї ряд вимог [2; 3]:

– своєчасність та значимість: корисна для користувачів у потрібний час; забезпечує оперативне прийняття ефективних управлінських рішень;

– достовірність: забезпечення правдивих та адекватних показників, які підлягають перевірці;

- повнота: забезпечення максимальної кількості даних, необхідних для використання зацікавленими особами;
- цілеспрямованість та релевантність: орієнтація на вирішення конкретних цілей і завдань, отримання відомостей у повній відповідності зі сформульованими вимогами;
- сконцентрованість: формування показників на основі суттєвих ознак, що характеризують господарські операції або процеси;
- багатократність використання: можливість багаторазового використання інформації для обліку, контролю та аналізу;
- аналітичність: формування розрахункових показників на підставі даних, відображених в облікових документах;
- хронологічність: реєстрація фактів господарського життя по мірі їх здійснення;
- системність: взаємозв'язок показників аналітичного, синтетичного обліку та звітності;
- відсутність систематичних помилок: передбачає використання технічних прийомів та методів, що виключають допущення систематичних помилок.

Загальну сукупність облікової інформації на підприємстві класифікують за такими двома основними ознаками [4]:

- інформація, яка необхідна для ефективного управління підприємством – потрібна внутрішнім користувачам для забезпечення поточного та оперативного управління (доходи, витрати, прибуток, рентабельність тощо);
- інформація, яка відображає поточний фінансовий стан підприємства, величину та структуру його активів (майна) та джерел їх утворення, розмір залучених до обороту матеріальних та фінансових ресурсів, результати господарської діяльності за певний період.

Уся суть облікової інформації проявляється під час управління, яке направлене на вироблення, прийняття та практичну реалізацію управлінських рішень, які є необхідними для зміни стану господарської і фінансової діяльності у кращу сторону. Саме через управлінські підрозділи підприємства виконують покладені на них функції і вдосконалюють свою діяльність.

Одержання усіх видів інформації відбувається за допомогою системи бухгалтерського обліку, яка організовує документообіг,

звітність, зв'язки усіх ланок підприємства з бухгалтерією, роль якої полягає в забезпеченні інформації для системи управління про фактичні значення показників використання та стану ресурсів, протікання різних процесів, використання капіталу, стану розрахунків, отримання доходу, витрат тощо.

Облікова інформація на підприємстві є центром економічних даних: вона надає точні, достовірні, оперативні дані про стан діяльності не тільки всередині підприємства, а й зовні. Це важливо, адже вона дає можливість розглянути усі процеси: відслідковувати поліпшення і навпаки, відіграє важливу роль в отриманні знань про те, що поліпшення зберігаються, а управління розглядає варіанти подальшого покращення використання факторів зовнішнього середовища і внутрішнього розвитку. Система обліку не лише відслідковує ті об'єкти, що визначені раніше, а й ті, які з'являються на новому етапі економічного розвитку. Система обліку формує нові підсистеми, оскільки підприємства повинні реагувати на зміну навколишнього середовища та зберігати індивідуальність.

Отже, облікова інформація є «серцем» підприємства: без неї не відбудеться жодна діяльність, адже вона надає різноманітну інформацію як внутрішнім користувачам, так і зовнішнім, що в подальшому впливає на діяльність структури при грамотному її використанні, дозволяє інвесторам робити вклади, розширювати поставки товарів (послуг), отримувати авторитет на ринку товарів (послуг) і в підсумках отримувати прибуток, а не збитки.

Список використаної літератури:

1. Качмар О. В. Організація інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова*. 2014. Т. 19. Вип. 2/6. С. 48–52.
2. Рета М. В. Оцінка облікової інформації: сучасні методичні підходи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2018. Вип. 33. С. 139–144.
3. Яворов В.В. Роль облікової інформації в управлінні підприємством. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/rol-oblikovoi-informacii-v-upravlinni-pidpriemstvom.html> (дата звернення: 22.11.2023).
4. Кусторовська О. О., Юрків О. В., Яськевич Н. В. Роль облікової інформації в управлінні підприємством. *Розвиток соціально-економічних систем в гео-економічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 11–12 травня 2017 р. (ТНТУ ім. І. Пулюя, м. Тернопіль)*. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А. 2017. С. 93–95.